

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

11 март 1986 година*

По дело 121/85

с предмет преюдициално запитване съгласно член 177 от Договора за ЕИО от High Court of justice (Обединеното кралство) по висящото пред този съд дело между

Congate Limited

и

HM Customs & Excise,

относно тълкуване на членове 36 и 234 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ (четвърти състав),

в състав: г-н Т. Koormans (председател на състав), г-н К. Bahlmann, г-н G. Bosco, г-н Т. F. O'Higgins и г-н F. Schockweiler, съдии,

генерален адвокат: сър Gordon Slynn,

секретар: г-н D. Louterman, администратор,

като взеха в предвид становищата представени от:

-за ищеца по главното производство, от г-н N. Peters, Barrister,

- за правителството на Обединеното кралство, от г-н P. Bucknell, в качеството на представител,

-за Комисията на Европейските общности, от г-н E. White, в качеството на представител,

след изслушване на становището на генералния адвокат, представено на съдебно заседание на 21 януари 1986г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 30 ноември 1984 г., което е получено в Съда на 29 април 1985 г., High Court of Justice (Върховния съд), Обединеното кралство, е отнесъл до Съда редица преюдициални въпроси по член 177 от Договора за ЕИО относно тълкуването на

* Език на производството: английски.

членове 36 и 234 от Договора за ЕИО, което да му позволи да оцени съвместимостта с правото на Общността на някои разпоредби на местното митническо законодателство.

2. Тези въпроси са били повдигнати в хода на производство относно конфискуването от митническите власти на Обединеното кралство на редица пратки със стоки, внасяни от Федерална република Германия от Conegate Limited (по-нататък наричано „Congate”). В хода на проверката на летището, където са пристигнали пратките, митническите служители са установили, че стоката се състои изключително от надуваеми кукли, които са били от сексуален характер, и други еротични изделия. Те са преценили, че тези стоки са „неприлични или непристойни” изделия, чийто внос в Обединеното кралство е забранен по силата на член 42 от Customs Consolidation Act (Митническият консолидиран закон) от 1876 г.

3. След оплакване, подадено от страна на митническите власти, магистратите от Uxbridge са разпоредили конфискуването на стоките. Това решение е било потвърдено от Southwark Crown Court. Conegate е обжалвало решението на Crown Court пред High Court, като твърди в частност, че в конкретните обстоятелства конфискуването на въпросните стоки представлява нарушение на член 30 от Договора за ЕИО, което не може да бъде обосновано със съображения за обществен морал по смисъла на член 36 от Договора.

4. В подкрепа на своята теза Conegate е заявил, че независимо от това, че в решението си от 14 декември 1979 г. (дело 34/79 г., Henn и Darby, 34/79, Recueil, стр. 3795) Съдът е признал, че забрана за внос на стоки би могла да бъде оправдана със съображения за обществен морал и че по принцип всяка държава-членка може сама да определи изискванията за обществен морал на територията си, въпреки това функционирането на такава забрана представлява средство за произволна дискриминация по смисъла на член 36, второто изречение когато във въпросната държава-членка съществува законна търговия със същите стоки. Conegate е заявил, че такъв бил случаят в Обединеното кралство, където производството на и търговията с еротични изделия не е била предмет на обща забрана, за разлика от публикуването и търговията с неприлични публикации, което е представлявало предмета на упоменатото по-горе Решение от 14 декември 1979 г.

5. В това отношение Congate е посочил, че производството на изделията, обсъждани в хода на делото, не подлежи на никакви ограничения по правото на Обединеното кралство, докато търговията със стоките подлежи единствено на ограничения относно тяхното препращане по пощата и тяхното показване на публични места. Други ограничения са били в сила в някои съставни части на Обединеното кралство. Така в Англия и Уелс местните власти са могли да избират дали да оставят разпространението без ограничения или да ограничат местата за продажба, като разрешат разпространение само чрез оторизирани секс магазини.

6. High Court е преценил, че спорът е повдигнал въпрос за тълкуване на правото на Общността. Поради това той е спрял производството и е поискал Съдът да даде преюдициално решение по следните въпроси:

„1) Когато някои изделия са подложени на абсолютна забрана за внос в държава-членка от друга държава-членка на основание на това, че те са неприлични или непристойни, с оглед в държавата-членка, в която се осъществява вносът, да се

установи отсъствието на „законна търговия” с въпросните изделия, както е посочено в точки 21 и 22 от Решението на Съда на ЕО (по дело 34/79 г., Henn и Darby, Recueil, стр. 3795)

а) достатъчно ли е, че тези изделия могат да бъдат произвеждани и търгувани в държавата-членка, в която се осъществява вносът, които подлежат единствено на

i) абсолютна забрана за тяхното препращане по пощата,

ii) ограничение на тяхното публично показване, и

iii) система за лицензиране на местата за тяхната продажба на потребители, навършили 18 години, в някои области на държавата-членка и която система за лицензиране по никакъв начин не се отразява на материалното право за неприличност и непристойност в тази държава членка;

или

б) е необходимо да е налице абсолютна забрана за тяхното производство или търговия в държавата-членка, в която се осъществява вносът?

2) Ако в държавата-членка, в която се осъществява вносът, съществува „законна търговия” с изделия, върху които съществува абсолютна забрана за внос от друга държава-членка на основание на това, че те са неприлични или непристойни, оправдано ли е държавата-членка, в която се осъществява вносът, при такива обстоятелства, да забранява вноса на такива изделия от друга държава-членка от съображения за обществен морал по член 36 от Договора за ЕИО или такава забрана представлява средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение на търговията между държавите-членки?

3) Представлява ли забраната за внос на неприлични или непристойни изделия в член 42 от Customs consolidation act от 1876 г. средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение на търговията по смисъла на член 36 от Договора за ЕИО, доколкото той се прилага към изделия, забранени по силата на този акт, но които са забранени по силата на Obscene publications act от 1959 г.?

4) Независимо от отговорите на горните въпроси, ако една държава-членка действа в съответствие със своите международни задължения по Женевската конвенция от 1923 г. за пресичане на трафика на непристойни издания и на Всемирната пощенска конвенция (подновена в Лозана през 1974 г., влязла в сила на 1 януари 1976 г.), държава-членка наложи абсолютна забрана на внос от друга държава-членка на изделия, които са класифицирани като неприлични или непристойни, в съответствие ли е тази забрана с член 234 от Договора за ЕИО?”

7. Становища бяха подадени от Congate, от правителството на Обединеното кралство и Комисията.

По първия въпрос

8. Congate се позовава на своите становища пред националните съдилища и твърди, че, доколкото член 42 от Customs Consolidation Act от 1876 г. забранява изцяло вноса на неприлични или непристойни изделия, той налага ограничение, което е по-строго, отколкото това, което произтича по силата на приложимото законодателство към търговията с тези стоки в различните части на страната, като Англия и Уелс. Тази констатация важи *a fortiori* към положението в Северна Ирландия, където законодателството не налага каквито и да е ограничения на търговията с въпросните стоки, освен тези, които се отнасят за препращането им по пощата и излагането им на публично място.

9. Обединеното кралство отбелязва на първо място, че първият въпрос, както е формулиран от High Court, посочва правилно положението относно ограниченията на търговията с неприлични или непристойни изделия, които съществуват в Англия, Уелс и Северна Ирландия, но не взема предвид по-строгите ограничения, които се прилагат в Шотландия и Остров Ман. В Шотландия приложимото законодателство забранява разпространението на „непристоен материал” с цел неговата евентуална продажба”; определението за „материал” включва, *inter alia*, изображения и модели. Независимо от това, съдът все още не се е произнесъл, дали изрече „непристоен материал” включва стоки като тези, внесени от Congate. От друга страна, такива стоки ясно попадат в обхвата на „неприлични или непристойни изображения”, чието производство и разпространение е забранено от приложимото законодателство на Остров Ман. Според Обединеното кралство, държава, която е съставена от различни съставни части и която позволява поддържането на различия в приложимото законодателство в тях, но която независимо от всичко има общ митнически режим, е длъжна по необходимост да приведе този режим в съответствие с най-строгите вътрешни правила.

10. Обединеното кралство добавя, че, взети като цяло, разпоредбите, приложими в различните части на Обединеното кралство, отразяват подход, който е безкомпромисен в своята непримиримост към търговията с неприлични изделия. В тази връзка е важно да се отбележи, че законодателството на Обединеното кралство е станало по-строго през последните години, в частност по отношение на порнографските фотографии, условията за разрешаване на секс магазини и начина, по който непристоен материал може да бъде изложен публично. Обединеното кралство счита, че следователно по същество критериите не се различават в зависимост от това дали въпросните стоки са местни или вносни.

11. Комисията поддържа на първо място, че изразът „законна търговия”, което се появява в упоменатото по-горе Решение от 14 декември 1979 г., към което препраща първият въпрос, не означава законна или почтен търговия. То просто се отнася към цялата търговия, която е законна в съответната държава-членка. Според Комисията, такъв е случаят с въпросните стоки в това производство, тъй като ограниченията, описани от High Court в първия си въпрос, не представляват отсъствие на законна търговия с тези стоки.

12. В допълнение към това, Комисията твърди, че макар и при настоящото състояние на развитието на правото на Общността държавите-членки да са свободни да установяват свои собствени стандарти относно обществен морал, тази свобода се подчинява на принципа, че държавите-членки не могат да прилагат условия на внос, които са по-строги от приложимите към производството и търговията със същите стоки на тяхната територия.

13. Съдът отбелязва, че първият въпрос повдига на първо място общия проблем, дали забраната за внос на някои стоки може да бъде оправдана със съображения за обществен морал, когато законодателството на въпросната държава-членка не съдържа забрана за производство или търговия на същите стоки на националната територия.

14. Доколкото това е свързано с този проблем, следва да се има предвид, че съгласно член 36 от Договора за ЕИО, разпоредбите относно свободното движение на стоки в Общността не изключват забрани за внос „от съображения за обществен морал”. Както Съдът е постановил в Решението си от 14 декември 1979, упоменато по-горе, по принцип всяка държава-членка сама определя в съответствие със собствената си ценностна система и под формата, избрана от нея, изискванията за обществен морал на нейната територия.

15. Независимо от това, въпреки че правото на Общността оставя свободата на държавите-членки да правят своя собствена оценка на неприличното или непристойното естество на някои изделия, следва да бъде посочено, че фактът, че стоките могат да са „шокиращи”, не може да бъде разглеждан като достатъчно сериозно основание, за да оправдае ограничения на свободното движение на стоки, когато държавата-членка не взема по отношение на същите стоки, произведени или търгувани на нейната територия, наказателни мерки или други сериозни и ефективни мерки, които имат за цел да предотвратят разпространението на такива стоки на нейната територия.

16. Следователно, държава-членка не може да разчита на съображения за обществен морал с цел да забрани вноса на стоки от други държави-членки, когато нейното законодателство не съдържа забрана за производството на или търговията със същите стоки на нейната територия.

17. Съдът не е компетентен в рамките на правомощията, възложени му по силата на член 177 от Договора за ЕИО да преценява дали и до каква степен законодателството на Обединеното кралство съдържа такава забрана. Независимо от това, въпросът дали такава забрана съществува или не в държава, съставена от различни съставни части, които имат свое собствено вътрешно законодателство, може да бъде решен единствено като се вземе предвид цялото съответстващо законодателство. Въпреки че не е необходимо за целите на прилагането на упоменатото по-горе правило, производството на и търговията със стоки, чийто внос е бил забранен, да бъде забранено на територията на всички съставни части, най-малкото е необходимо от приложимите правила, взети като цяло, да се стигне до заключение, че тяхната цел по същество е да се забрани производството на и търговията с тези стоки.

18. В настоящия случай, с формулировката на първия си въпрос High Court се е погрижил да опише същността на националното законодателство, чието съответствие с правото на Общността представлява въпроса, който той предлага да бъде решен. По такъв начин, той се позовава на правила на вноса в държавата-членка, по силата на които въпросните стоки могат да бъдат произвеждани свободно и търгувани при спазване на някои ограничения, които тя е посочила изрично, а именно, абсолютна забрана за препращане на такива стоки по пощата, ограничение за публично излагане и, в някои области на съответната държава-членка, система за лицензиране на помещенията за продажба на тези стоки на потребители, навършили 18 години. Такива

ограничения не могат обаче да бъдат разглеждани като равностойни по същество на забрана за производство и търговия.

19. По време на устната фаза Обединеното кралство отново е подчертало факта, че понастоящем стоки, съпоставими с тези, внесени от Congate, не се произвеждат на територията на Обединеното кралство, но този факт, който не изключва възможността за производство на такива стоки и който още повече не е бил посочен от High Court, не е от такова естество, че да доведе до различна оценка на положението.

20. Следователно в отговор на първия въпрос следва да бъде заявено, че държава-членка не може да се позовава на съображения за обществен морал по смисъла на член 36 от Договора, за да забрани вноса на някои стоки на основание на това, че те са неприлични или непристойни, когато същите стоки могат да бъдат произвеждани свободно на нейната територия и търгувани единствено при спазване на абсолютна забрана за тяхното препращане по пощата, на ограничаване на тяхното публично излагане и, в някои региони, на система за лицензиране на помещенията за продажба на тези стоки на потребители, навършили 18 години.

21. Това заключение не ограничава властите на въпросната държава-членка да приложат към тези стоки след внасянето им същите ограничения върху търговията, които се прилагат към подобните стоки, произвеждани и търгувани на нейната територия.

По втория и третия въпрос

22. Като се има предвид първия въпрос, не е необходимо да се отговаря на втория и третия въпрос.

По четвъртия въпрос

23. Congate, Обединеното кралство и Комисията се обединяват относно това, че четвъртият въпрос е ирелевантен за решаване на спора по главното производство. Женевската конвенция от 1923 г. се отнася единствено до непристойни „публикации“, които не представляват въпрос в това производство, докато Всемирната пощенска конвенция не може да се приложи към внесени стоки, които не са били изпратени по поща.

24. Комисията също така обръща внимание на факта, че Съдът трайно е заставал на позицията, че при защитата на „правата и задълженията“, които произтичат от споразумения, сключени преди договора, член 234 от този Договор се отнася само за права и задължения, установени между държави-членки и трети страни. Такива споразумения не могат да бъдат използвани с цел оправдаване на ограничения на търговията между държавите-членки на Общността.

25. Аргументът на Комисията следва да бъде приет. Както Съдът е посочил в Решението си от 14 октомври 1980 г. (дело 812/79 г., *Burgoa*, 812/79, *Recueil*, стр. 2787), член 234 има за цел да осигури, прилагането на договора по начин, че да не се отрази както на задължението да се спазват правата на трети страни по силата на споразумение, сключено преди това с държава-членка, така и на спазването от страна на тази държава-членка на нейните задължения по това споразумение. Следователно

споразуменията, сключени преди влизането в сила на договора не могат да бъдат използвани в отношенията между държавите-членки с цел оправдаване ограничения на търговията в Общността.

26. Следователно в отговор на четвъртия въпрос следва да бъде заявено, че член 234 от Договора трябва да бъде тълкуван като означаващ, че споразумение, сключено преди влизане в сила на Договора, не може да бъде използвано с цел оправдаване на ограничения на търговията между държавите-членки.

По съдебните разноси

27. Разноските, направени от правителството на Обединеното кралство и Комисията, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от High Court с Определение от 30 ноември 1984 г., реши:

1) Държава-членка не може да се позовава на съображения за обществен морал по смисъла на член 36 от Договора, за да забрани вноса на някои стоки на основание на това, че те са неприлични или непристойни, когато същите стоки могат да бъдат произвеждани свободно на нейната територия и търгувани единствено при спазване на абсолютна забрана за тяхното препращане по пощата, на ограничаване на тяхното публично излагане и, в някои региони, на система за лицензиране на помещенията за продажба на тези стоки на потребители, навършили 18 години.

2) Член 234 от Договора трябва да бъде тълкуван като означаващ, че споразумение, сключено преди влизане в сила на Договора за ЕИО, не може да бъде използвано с цел оправдаване на ограничения на търговията между държавите-членки.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 11 март 1986 година.

Подписи